Lieta Nr.C10090216
Lietas arhīva Nr.C 0902-16/05

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2016.gada 10.oktobrī, Bauskā

Bauskas rajona tiesa
tiesnese I.Tikuma, izskatījusi rakstveida procesā Bauskā civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2016.gada 17.augustā tiesā saņemta /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) maza apmēra prasība pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu /datums/dzimušā dēla /pers. C/ uzturam. Prasītāja norāda, ka Uzturlīdzekļu garantijas fonds maksā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, jo Atbildētājs nemaksā pēc 05.03.2012. sprieduma lietā Nr.C10040012. Tā kā minimālais uzturlīdzekļu apmērs ir palielinājies, uzturlīdzekļi piedzenami Ministru kabineta noteiktajā apmērā.

Lūdz palielināt piedzīto uzturlīdzekļu apmēru līdz 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz bērna pilngadībai.

Prasītāja nelūdz uzklausīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

Atbildētājam par lietas ierosināšanu paziņots uz deklarētās dzīves vietas adresi, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus (lietas 14.lapa). Atbildētājs nav iesniedzis rakstveida paskaidrojumu par prasību, nav lūdzis uzklausīšanu tiesas sēdē.

Atbilstoši CPL 250.^{25}pantam lieta tiek skatīta rakstveida procesā un par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots. Atbildētājam paziņojums nosūtīts uz deklarētās dzīves vietas adresi, kur viņam ir pienākums būt sasniedzamam (lietas 16.-18.lapa). Tiesa atzīst, ka par procesu ir paziņots. Citu adresi saziņai ar tiesu Atbildētājs nav ziņojis. Tiesai ir pamats atzīt, ka Atbildētājs nevēlas izmantot savas tiesības. Ievērojot minēto un apstākli, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis lietas izskatīšanai, tiesa atzīst, ka lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā noteiktajā datumā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma.

Lietā pierādīts, ka Prasītāja un Atbildētājs ir vecāki nepilngadīgam bērnam /pers. C/, dzimis /datums/(lietas 9.lapa).

Civillikuma (turpmāk – CL) 177.pants paredz, ka līdz pilngadības sasniegšanai [219.p.] bērns ir vecāku aizgādībā.

Ar Bauskas rajona tiesas 2012.gada 5.marta spriedumu civillietā Nr.C10040012 no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzīti uzturlīdzekļi dēla /pers. C/ uzturam Ls 50 mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz bērna pilngadībai (lietas 10.-12.lapa). No Tiesu informatīvās sistēmas redzams, ka spriedums stājies spēkā 2012.gada 5.aprīlī.

CL 178.pants paredz, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

Lietā nav strīda, ka Prasītāja īsteno bērna aprūpi un uzraudzību.

CL 179.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.* Panta piektā daļa paredz, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kuri izdoti saskaņā ar CL 179.panta piekto daļu, nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656, minimālā mēneša darba alga no 2016.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 370 *euro*.

Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs 2016.gadā, kas jānodrošina katram no vecākiem bērnam no 7 gadu vecuma, ir 111 *euro* mēnesī.

CPL 203.panta ceturtā daļa paredz, *ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.*

Prasītāja lūdz grozīt piedzīto uzturlīdzekļu summu uz Ministru kabineta noteikto minimālo apmēru.

Tiesa atzīst, ka ar Bauskas rajona tiesas spriedumu piedzītais uzturlīdzekļu apmērs bērna uzturam mēnesī šobrīd ir mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, jo uzturlīdzekļu apmērs pēc tiesas sprieduma šobrīd ir 92,50 *euro* (25% no minimālās algas), taču pušu bērns ir sasniedzis 7 gadu vecumu. Minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no 7 gadu vecuma ir 111 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no minimālās algas.

Minētie apstākļi ir pamats grozīt uzturlīdzekļu apmēru uz Ministru kabineta noteikto minimālo apmēru, jo Atbildētājam kā bērna tēvam ir pienākums piedalīties sava bērna uzturēšanā samērā ar savām spējām un mantas stāvokli, bet jebkurā gadījumā vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā. Bērna uzturēšanas pienākums ir noteikts ar tiesību normām un vecāki nevar tikt no šī pienākuma atbrīvoti nekādos apstākļos.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi palielinātā apmērā piespriežami no prasības celšanas dienas, t.i. no 2016.gada 17.augusta, un sākot ar 2016.gada 17.augustu ir pārtraucama uzturlīdzekļu piedziņa pēc izpildu raksta saskaņā ar Bauskas rajona tiesas 2012.gada 5.marta spriedumu.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

Saskaņā ar CPL 35.panta pirmās daļas 6.punktu *prasības summa prasībās par maksājumu vai devumu samazināšanu vai palielināšanu- summa par kādu samazina vai palielina maksājumus vai devumus, bet ne vairāk kā par vienu gadu*.

Prasības summa ir 222 *euro* (maksājums tiek palielināts par 18,50 *euro* mēnesī).

Valsts nodeva ir 71,14 *euro* (CPL 34.panta pirmās daļas pirmā punkta „a" apakšpunkts- 15% no summas, bet ne mazāk kā 71,14 *euro*).

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu Prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu. CPL 42.panta pirmā daļa paredz, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos*.

Tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu 71,14 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un paziņojumu nosūtīšanu pusēm 5,21 *euro.*

Pamatojoties uz CPL 34., 35., 42., 56., 56.[1], 74., 93., 189., 193., 199., 204.[1], 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Grozīt ar Bauskas rajona tiesas 2012.gada 5.marta spriedumu civillietā Nr.C10040012 piedzīto uzturlīdzekļu apmēru un turpmāk no 2016.gada 17.augusta piedzīt no **/pers. B/,** personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, dzimis /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam 111 *euro* (viens simts vienpadsmit eiro) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, līdz bērna pilngadībai.

Ar 2016.gada 17.augustu pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/ pēc izpildu raksta saskaņā ar Bauskas rajona tiesas 2012.gada 5.marta spriedumu civillietā Nr.C10040012.

Piedzīt no **/pers. B/,** personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu 71,14 *euro* (septiņdesmit viens eiro 14 centi), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,21 *euro* (pieci eiro 21 cents). Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama: saņēmējs: Valsts kase; Nr.90000050138; Konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods TRELLV22; Valsts nodeva, norādot maksājuma mērķī ziņas lietas identificēšanai, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, maksājuma mērķis- 21499, norādot ziņas lietas identificēšanai. Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma- 2016.gada 10.oktobra, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Tikuma